

مقاله اصلی

اثربخشی الگوی آموزشی زوج شکوفا بر عملکرد زوجین و تعارض والد-فرزند

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۱۷ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۰۴

خلاصه

مقدمه: ازدواج می تواند فضایی امن برای شریک زندگی و محیطی برای رشد کودکان فراهم کند تا احساسات خود را به اشتراک بگذارند و همچنین می تواند به تقویت پیوند بین اعضای خانواده کمک کند.

روش کار: پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی الگوی آموزشی زوج شکوفا بر عملکرد خانواده و تعارض والد-فرزند بود. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون-پس آزمون و پیگیری با گروه گواه بود. جامعه آماری شامل زوجین مراجعه کننده به مراکز روانشناختی کرمانشاه بود که به صورت نمونه گیری هدفمند با معیار ورود ۴۰ نفر انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه ۲۰ نفره آزمایش و ۲۰ نفره گواه گمارش شدند. ابزارهای سنجش شامل پرسشنامه عملکرد خانواده مک مستر (۱۹۸۳) و پرسشنامه تعارض والد-فرزند اشتراوس (۱۹۹۰) بود. مداخله به صورت ۱۲ جلسه ۴۵ دقیقه ای به صورت هفته ای به گروه آزمایش ارائه شد و گروه گواه آموزشی دریافت نکرد. داده های به دست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS و با استفاده از روش تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر و سطح معناداری ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: نتایج نشان داد الگوی آموزشی بر تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده اثر بخش بوده است و ثبات مداخله در طول زمان حفظ شده است. ($P \leq 0/001$).

نتیجه گیری: بنابراین با توجه به یافته ها پیشنهاد می شود نتایج این پژوهش توسط متخصصان ازدواج و خانواده در راستای خدمات مشاوره ای به زوجین مشکل دار مورد استفاده قرار گیرد.

کلمات کلیدی: الگوی آموزشی؛ زوج شکوفا؛ عملکرد خانواده؛ تعارض والد فرزند

سحر رضایی^۱

محمود گودرزی^{۲*}

کیوان کاکابرایی^۳

^۱ دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، واحد سنندج،

دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

^۲ دانشیار مشاوره خانواده، گروه مشاوره، واحد سنندج، دانشگاه

آزاد اسلامی، سنندج، ایران

^۳ استاد، گروه روان شناسی بالینی، واحد کرمانشاه، دانشگاه

آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

Email: Mahmoud.Goudarzi@iau.ac.ir

مقدمه

خانواده به عنوان یک واحد اجتماعی نقش محوری در حفظ ثبات و تداوم جامعه دارد. ازدواج بنای اصلی تشکیل خانواده است (فبریانتی و همکاران^۱، ۲۰۲۴). خانواده سالم و شایسته به عنوان نتیجه ازدواج انجام شده توسط یک مرد و زن رویای همه است (محفوظ، ۲۰۲۳). یک ازدواج قوی می تواند فضایی امن برای شریک زندگی فراهم کند تا احساسات خود را به اشتراک بگذارد و محیطی برای رشد کودکان فراهم کند و همچنین می تواند به تقویت پیوند بین اعضای خانواده کمک کند. ازدواج نه تنها برای افراد درگیر مهم است، بلکه نقش مهمی در جامعه به عنوان یک کل دارد (لتیک^۲، ۲۰۲۴).

عوامل مختلفی بر تحکیم بنیان خانواده و کاهش گرایش به طلاق مؤثر است. این عوامل عبارت است از: عملکرد زناشویی مثبت (کرنی و بردبوری^۳، ۲۰۲۰) عملکرد زناشویی مثبت به عنوان یکی از شاخص های مهم و تعیین کننده در استحکام خانواده، وضعیتی است که در آن زن و شوهر در بیشتر مواقع احساس خوشبختی، رضایت از ازدواج و رضایت از همدیگر دارند (کرنی و بردبوری^۴، ۲۰۲۰) و به عنوان یک فرآیند تکاملی میان زوج و یکی از ملاک های موفقیت تعامل زوجین هست (سوروکوفسکی و همکاران^۵، ۲۰۱۷) و لازمه آن تطابق سلیقه ها، صفات شخصیتی و الگوهای ارتباطی می باشد (سیاهمیری و همکاران^۶، ۲۰۲۰). عملکرد زناشویی پایدار و رضایت بخش منجر به نتایج مثبت بسیاری همانند سلامت روانی مثبت، سلامت جنسی و فراهم شدن محیطی مناسب برای رشد کودکان و ارتقاء رشد و سلامتی سایر اعضای خانواده می شود (دینس و همکاران^۷، ۲۰۲۱). همچنین ثبات ساختار خانواده به کیفیت ارتباط والدین و فرزندان بستگی دارد (سایه میری، ۱۴۰۰). در این خصوص بسیاری از مطالعات ارتباطات خانوادگی را یکی

از مهمترین عوامل محافظتی برای رشد مثبت کودکان و نوجوانان در محیط خانواده می دانند (فریک، ۲۰۲۴). بنابراین یکی دیگر از عوامل مؤثر بر رشد و شکوفایی در خانواده کاهش تعارض والدین^۸ و فرزند است. تعارض والد-فرزندی عبارت است از عدم توافق و مخالفت دو فرد با یکدیگر، ناسازگاری نظرات و اهداف و رفتاری که در جهت مخالف دیگری صورت گیرد و همین طور سبزه های بین افراد در اثر منافع ناهمسو و اختلاف اهداف و ادراکات مختلف است (حسین پناهی و گودرزی، ۱۳۹۶). درمانگران از الگوهای آموزشی زوجین با هدف کمک به بهبود تعامل اعضای خانواده استفاده می کنند. درک و شناسایی عوامل مؤثر بر ازدواج های موفق می تواند الگوی مناسبی برای سایر زوج ها قلمداد شده و به سلامت جامعه کمک نماید (کرای، خجسته مهر، سودانی و اصلانی، ۱۳۹۵). در ادبیات پژوهشی، اولین تجلی شکوفایی در تفکر فلسفی ارسطو مشهود است که بر شکوفایی^۹ جمعی به عنوان وضعیت آرمانی جامعه تمرکز دارد (لئوپلد^{۱۰}، ۲۰۰۷). در حوزه روانشناسی، تمرکز از شکوفایی جمعی به شکوفایی فردی و از مطالعه شکوفایی فلسفی به شکوفایی تجربی تغییر یافته است (سلیگمن، ۱۹۹۹). رویکردهای روانشناختی اصلی در این زمینه شامل دیدگاه های سلامت روان است و دیدگاه های روانشناسی مثبت گرا^{۱۱} بر اساس نظریه های شادکامی یا احساس رضایت از زندگی هستند (سلیگمن، ۲۰۱۴) نتایج مطالعات نشان داده است که سطوح بالای شکوفایی با دامنه ای از نتایج مثبت (ضیایی، رضایی، طالع پسند و محمد فر، ۱۳۹۹)، سطح بالای بهزیستی هیجانی (فونسکا^{۱۲} و همکاران، ۲۰۱۵)، روانی و اجتماعی (هاپرت و سنو^{۱۳}، ۲۰۱۱؛ شیوت و لویی^{۱۴}، ۲۰۱۴؛ ویلیکس^{۱۵} و همکاران، ۲۰۱۶)، سرزندگی و نیرومندی (هزبریان و همکاران، ۱۳۹۶)، خود تعیین گری (هزبریان و همکاران، ۱۳۹۳؛ کنراد^{۱۶} و

⁸ parental conflict⁹ flourishing¹⁰- Leopold¹¹ positive psychology¹². Fonseca¹³ Huppert and Seno¹⁴. Schutte, N. S., & Loi¹⁵. Villieux¹⁶. Konradt¹ Febrianty & et al² Letiecq³. Karney & Bradbury⁴. Karney & Bradbury⁵. Sorokowski & et al⁶. Sayehmiri & et al⁷ Daines & et al

همکاران، ۲۰۱۹)، رشد شخصی مداوم (وود^۱ و همکاران، ۲۰۱۱)، روابط نزدیک والد و کودک (آرمده و بختیارپور، ۱۳۹۴)، زندگی معنادار و هدفمند (سیانگ- یانگ^۲، ۲۰۰۶)، بهبود عملکرد زناشویی (فاهد و همکاران، ۲۰۲۱) و عملکرد جنسی (گالوان^۳ و همکاران، ۲۰۲۱) همراه می‌گردد.

سانری^۴ و همکاران در سال ۲۰۲۱ مفاهیم روانشناسی مثبت گرا و علم روابط را با هم ترکیب کردند تا چارچوبی برای شکوفایی زوج ها فراهم کنند. بر اساس یک مطالعه کمی بر روی زوجین در کشور پاکستان شکوفایی زوجین را مفهومی برای توصیف کیفیت بهینه رابطه بین زن و شوهر تعریف نمود و به عقیده وی یک ازدواج شکوفا فقط با شادی ذهنی یا رضایت زن و شوهر به تصویر کشیده نمی‌شود. بلکه در این ازدواج زوجین به‌طور پیوسته با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند و به روش‌هایی عمل می‌کنند که هدف آن‌ها دستیابی به اهداف مشترک در ازدواج است بنابراین شکوفای زوجین فقط با هدف رضایت همسران نیست، بلکه به یکدیگر امکان رشد و شکوفایی را نیز می‌دهد (سانری، ۲۰۲۱). بر اساس نتایج این تحقیق مؤلفه‌های شکوفایی زوجین شامل مؤلفه لذت جویانه^۵ و مؤلفه فضیلت جویانه^۶ در ابعاد فردی و روابط زوجین است که جنبه‌های لذت جویانه شکوفایی زوجین شامل شدت و فراوانی عاطفه و تجربیات مثبت بین زوجین است. بر اساس جنبه‌های اخلاقی و فضیلت جویانه شکوفایی فردی (فورز و اوونز^۷، ۲۰۱۰)، شامل سه عنصر رشد همسران، شفقت همسران و ایجاد معنای مشترک در روابط همسران می‌باشد. همچنین در مطالعه دیگر فهاد و حنیف در سال ۲۰۱۸ عوامل مؤثر بر شکوفایی زوجین عبارت است از شکرگزاری، (اسمیت^۸، ۲۰۱۱) بهره‌مندی از رویدادهای مثبت، حمایت اجتماعی (بری، بوند، براک و لارنس^۹، ۲۰۰۹)،

پاسخگویی عاطفی به همسر (درایور و گاتمن^{۱۰}، ۲۰۰۴)، قدردانی و پاسخ مثبت (میرگین و کوردوا^{۱۱}، ۲۰۰۷)، صمیمیت جنسی و رفتارهای ارتباطی (یو، بارتل-هارینگ، دی و گانگاما^{۱۲}، ۲۰۱۴)، فداکاری (استنلی، ویتون، کلمنتز و مارکمن، ۲۰۰۶)، شوخی (زیو و گادیش^{۱۳}، ۱۹۸۹)، بخشش (اوراتینکال و ونستین و گن عبارت است از: ثبات مالی، تحصیلات، احترام به تفاوت‌های فردی و انتظارات زوجین (فهد و حنیف^{۱۴}، ۲۰۱۸).

همچنین مطابق با آمار اعلام شده در ثبت احوال استان کرمانشاه، در سال ۱۴۰۱، نرخ ازدواج در این استان ۷.۲ و نرخ طلاق ۲.۳ به ازای هر هزار نفر است (آمارنامه ثبت احوال، ۱۴۰۱)؛ بنابراین، بر اساس آمارها، با گذشت زمان نرخ رشد طلاق افزایش یافته است و نگران کننده می‌باشد و از آنجا که با پژوهش‌های مبتنی بر سازگاری و رضایت به اهداف خود در خصوص کاهش طلاق و ناسازگاری دست نیافتیم امیدواریم با الگوی آموزشی شکوفایی به این اهداف دست یابیم.

بنابراین از آنجا که تا کنون پژوهشی در راستای شکوفایی زوجین در ایران انجام نشده است و فقر پژوهشی در این مورد، یکی از انگیزه‌های اصلی انجام این پژوهش بود. از این روی با عنایت به مطالب گفته شده شکوفایی زوجین مقوله‌ای کلی‌تر و ریزین‌تر به کیفیت روابط زوجین مربوط می‌شود و با توجه به پیامد مثبت شکوفایی زناشویی به عنوان یک رویکرد ترمیم کننده، مطالعه آن برای عملکرد خانواده و اجتناب از تعارض والد-فرزند بسیار مهم و حیاتی است؛ بنابراین الگوی آموزشی شکوفایی زوجین که بر گرفته از زمینه‌های فرهنگی اجتماعی زوج ایرانی است و طراحی آن از طریق از طریق نظریه داده بنیاد و حاصل مصاحبه عمیق با زوجین است که پس از تحلیل مصاحبه‌ها بر اساس مؤلفه‌های استخراج شده، الگوی مناسب با

1. Wood

2. Siang-Yang

3. Galovan

4. Cagla sanari, William kim halford, D. rogge, wiliam von hippel

5. -pleasurable

6. -seeking virtue

7. - Fowers, B.J. & Owenz

8. Huppert and Seno

9. Barry, Bond, Brock and Lawrence

10. Driver and Gutman

11. Mirgin and Cordova

12. Yu, Bartel-Haring, D. and Gangama

13. Ziv and Gadish

14. Fahad and Hanif

بافت فرهنگی ایران شامل مولفه های معنویت، ارتباط موثر، شناخت و کمک به توسعه مهارت ها، ذهن آگاهی، بخشش، عزت نفس و حل مسئله در ۱۲ جلسه ۴۵ دقیقه ای با هدف افزایش رفاه در زوجین طراحی شده است. بنابراین هدف از این پژوهش اثربخشی الگوی آموزشی زوج شکوفا بر عملکرد زوجین و تعارض والد و فرزند بود.

روش کار

پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش نوع نیمه آزمایشی از سری طرح های پیش آزمون- پس آزمون با گروه گواه و پیگیری دوماهه بود. جامعه آماری شامل کلیه زوجین مراجعه کننده به مراکز روانشناختی کرمانشاه در سال ۱۴۰۲ بود که به منظور گردآوری داده ها، پس از اخذ کد اخلاق و دریافت معرفی نامه از دانشگاه به مراکز روانشناختی طلاق و خانواده در شهرستان کرمانشاه مراجعه گردید و از طریق نمونه گیری هدفمند با معیار ورود شامل (زوجینی که حداقل ۵ سال از ازدواج آنها گذشته باشد، دارای فرزند باشند و در ابزار عملکرد زناشویی نمره پایین و در ابزار تعارض والد فرزند نمره بالایی آورده باشند پس از کسب رضایت آگاهانه ۴۰ نفر (۲۰ زوج) داوطلب به صورت تصادفی در دو گروه ۲۰ نفره آزمایش و ۲۰ نفره گواه قرار گرفتند و سپس مداخله آموزشی زوج شکوفا در ۱۲ جلسه ۴۵ دقیقه ای، هفته ای یکبار برای گروه آزمایش برگزار شد. گروه گواه آموزشی دریافت نکرد و سپس از هر دو گروه پس آزمون به عمل آمد و مرحله پیگیری دوماه پس از اجرای پس آزمون برگزار شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر استفاده شد، داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS-26 تحلیل شدند. در پژوهش حاضر سطح معناداری ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

ابزار

پرسشنامه سنجش عملکرد زوجین مک مستر^۱: ابزار ارزیابی خانواده یک پرسشنامه ۶۰ سوالی است که توسط

اپستین، بالدوین و بایشاوب در سال ۱۹۸۳ بر اساس مدل مک مستر برای سنجش عملکرد خانواده تهیه شده است (اپستین، ۱۹۸۳). این مدل ویژگی های ساختاری، شغلی و تعاملی خانواده را مشخص می کند و شش بعد عملکرد خانواده را مشخص می کند. این ابعاد عبارتند از: حل مسئله، ارتباط، نقش ها، همراهی عاطفی، آمیزش عاطفی و کنترل رفتار. ابزار اندازه گیری خانواده مربوط به این شش بعد شامل شش خرده مقیاس برای اندازه گیری آن ها، به اضافه یک خرده مقیاس هفتم مربوط به عملکرد کلی خانواده است که باید توسط آزمودنی با انتخاب یکی از چهار گزینه همیشه، معمولاً، گاهی اوقات یا هرگز پاسخ داده شود که به ترتیب نمره چهار، سه، دو و یک دریافت می نمایند و بدین ترتیب، دارای یک نمره کل از ۷۵ تا ۳۰۰ می باشد. هر هفت مقیاس دارای سازگاری درونی قابل توجهی هستند (آلفای کرونباخ ۰/۷۲ تا ۰/۹۲). ضریب روایی همگرایی و واگرایی خرده مقیاس های ابزار سنجش خانواده با پرسش نامه الگوهای ارتباطی در نسخه اصلی به ترتیب برای خرده مقیاس های حل مسئله ۰/۳۷ و ۰/۳۱، ارتباط ۰/۴۱ و ۰/۳۵، نقش ها ۰/۳۱ و ۰/۳۴، پاسخ گویی عاطفی ۰/۳۷ و ۰/۴۶، آمیزش عاطفی ۰/۴۲ و ۰/۳۸، کنترل رفتار ۰/۳۲ و ۰/۴۱ و عملکرد کلی خانواده ۰/۴۶ و ۰/۴۳ گزارش شد (اپستین و همکاران، ۱۹۸۳). در پژوهش یوسفی، همسانی درونی از جمله آلفای کرونباخ و تصنیف برای ۶۰ ماده و هفت عامل (به ترتیب با مقدار ۰/۸۳ و ۰/۸۲) رضایت بخش بودند (بخشی پور و همکاران، ۲۰۱۲). قمری و خوشنام مقدار روایی صوری و محتوایی پرسشنامه را ۰/۸۸ گزارش کردند و ضریب آلفای کرونباخ را برای خرده مقیاس های حل مشکل ۰/۶۱، ارتباط ۰/۳۸، نقش ها ۰/۷۲، همراهی عاطفی ۰/۶۴، آمیزش عاطفی ۰/۶۵، کنترل رفتار ۰/۶۱ و عملکرد کلی ۰/۸۱ بدست آوردند (قمری و خوشنام، ۲۰۱۱).

پرسشنامه تعارض والد و فرزند^۲: برای اندازه گیری میزان تعارض از پرسشنامه شیوه های حل تعارض والد- فرزند اشتراس (مقیاس تاکتیک های تعارض میان والدین و فرزندان)،

² parent child relationships

¹ -The McMaster Family Assessment Device

ساخته اشتراوس (۱۹۷۹) استفاده شده است. این پرسشنامه دارای ۱۵ سوالی است که سه تاکتیک حل تعارض یعنی مهارت استدلال، پرخاشگری کلامی و پرخاشگری فیزیکی بین اعضای خانواده را می سنجد. این پرسشنامه براساس مقیاس لیکرت نمره گذاری می شود و دارای پنج درجه از خیلی کم تا خیلی زیاد است که میزان بروز رفتار در هر پرسش را نشان می دهد. پنج سوال اول پرسشنامه که استدلال را می سنجد به طور معکوس نمره گذاری می شوند. نمره بالا در این مقیاس نشان دهنده تعارض و استفاده کمتر از راهبردهای استدلال است. سوالات مقیاس های پرخاشگری کلامی و فیزیکی به صورت مستقیم نمره گذاری می شوند. نمره بالا در این مقیاس نشان دهنده تعارض و استفاده بیشتر از راهبردهای پرخاشگری کلامی و فیزیکی است. دامنه نمرات هر یک از خرده مقیاس ها ۵ تا ۲۵ است که نمره ۵ نشان دهنده عدم تعارض در رابطه و نمره ۲۵

نشان دهنده بیشترین تعارض است. دامنه نمرات برای کل آزمون ۱۵ تا ۷۵ است که نمره ۱۵ نشان دهنده عدم تعارض و نمره ۷۵ نشان دهنده وخیم بودن رابطه است (فاین و همکاران، ۱۹۸۳). روایی و پایایی این آزمون در اکثر کشورهای جهان در حد رضایت بخشی بوده است. این پرسشنامه توسط زابلی و همکاران (۲۰۰۴) هنجاریابی شده و ضریب همسانی درونی در خصوص خرده مقیاس استدلال 0.73 ، پرخاشگری کلامی 0.85 و پرخاشگری فیزیکی 0.80 و کل آزمون 0.79 بدست آمده است (زابلی و همکاران، ۲۰۰۴).

الگوی آموزشی زوج شکوفا: این الگو شامل ۱۲ جلسه ۴۵ دقیقه ای بود که نسبت روایی محتوایی CVR و شاخص روایی محتوایی CVI برای تمامی جلسات مطلوب بود.

جدول ۱. پروتکل الگوی آموزشی زوج شکوفا

شماره	عنوان	هدف/محتوا	تکنیک	تکلیف
۱	معارفه	این جلسه با هدف معارفه بود و مربی پس از معرفی خود به بیان اهداف، قوانین و سپس معرفی اعضا پرداخت	سخنرانی انگیزشی	از زوجین خواسته می شود تعهدنامه را پر نموده و جلسه بعدی همراه آورند
۲	معنویت	این جلسه با هدف ارتقا معنویت بود و مربی به بیان راههای حضور خداوند در زندگی، شکرگزاری و کمک به دیگران پرداخت	بررسی تجارب اعضا	فعالیت های مثبتی که بر اساس رابطه با خالق و شکرگذاری خلق انجام می دهند را ثبت نمایند و جلسه بعدی همراه بیاورند
۳	شناخت	این جلسه با هدف خودشناسی بود و مربی با تاکید و توضیح تکنیک پنجره جو و هری به بیان خودشناسی پرداخت	پنجره جو و هری، ثبت	لیستی از علایق نیازها استعدادها و نقاط ضعف، نقاط قوت، اسرار شخصی خود تهیه و در جلسه بعدی همراه بیاورند
۴	شناخت	این جلسه با هدف دیگرشناسی بود و مربی با تاکید بر راههای کسب اطلاعات از دیگران به بیان دیگرشناسی پرداخت	انعکاس احساسات انعکاس محتوا	برای جلسه بعد (نقاط قوت-ضعف) را نوشته بر سینه خود بچسبانند و سپس به یکدیگر بازخورد دهند تا یکدیگر را بهتر بشناسند
۵	ارتباط موثر	این جلسه با هدف آموزش مهارت کلامی، مهارت غیر کلامی و روابط بین فردی بود و مربی به بیان راههای تقویت این مهارتها پرداخت	پنجره جو و هری بازخورد دادن	فعالیت هایی که جهت ارتباط موثر و ایجاد اعتماد انجام داده اید را یادداشت نموده و هفته آینده همراه داشته باشید.
۶	کمک به رشد مهارتها	این جلسه با هدف شناسایی استعدادها کشف استعدادها کمک به رشد استعدادها و مربی با تاکید بر تفاوتهای فردی به بیان راههای رشد فردی پرداخت	بارش فکری	قدم هایی که در جهت کشف استعدادها و رشد مهارت ها در این هفته برداشته اند یادداشت نموده و با خود برای جلسه بعدی به همراه بیاورند.

۷	ذهن آگاهی	این جلسه با هدف بودن در زمان حال بود و مربی به آموزش تن آرامی و آرامش ذهن پرداخت	تمرکز بر تنفس اسکن بدن تصویر سازی	یک تجربه ذهن آرامی را یادداشت کنند و جلسه بعد همراه بیاورند
۸	بخشش	این جلسه با هدف بخشش خود بخشش دیگران بود و مربی به بیان راههای بخشش و مزیت آن در زندگی پرداخت	تهیه لیست احساسات بعد از بخشش	تهیه لیست از رفتارهایی که بخشیده اند و چگونگی آن
۹	عزت نفس	این جلسه با هدف آموزش احترام به خود، عدم مقایسه خود با دیگران بود و مربی به آموزش مفهوم عزت نفس و راههای افزایش آن پرداخت	آموزش احترام	تهیه لیست فعالیت های خود در راستای احترام به خود و احترام به دیگران.
۱۰	حل مسئله	این جلسه با هدف ارتقا حل مسئله بود و مربی به آموزش فرایند حل مسئله و نحوه پیدا کردن راه حل ها پرداخت.	تعریف مسئله شناسایی راه حل ها بارش مغزی	موقعیتهایی رو که در این هفته به ترتیب توانسته اند مشکل را شناسایی کنند و راه حل های مختلفی که در خصوص آن مسئله به ذهنشان می رسد را یادداشت نموده و جلسه بعدی همراه بیاورند
۱۱	حل مسئله	این جلسه در خصوص ارتقا حل مسئله بود و مربی به بیان روشهای انتخاب ارزیابی و اثربخشی راه حل ها پرداخت.	آموزش جدول امتیازدهی راه حل ها	موقعیتهایی را که در این هفته به ترتیب توانسته اند مراحل حل مسئله را در آن بکار ببرند یادداشت کنند و جلسه بعدی همراه بیاورند
۱۲	خلاصه	مرور تمامی جلسات	سخنرانی انگیزشی، گوش دادن فعال،	مرور جلسات و کاربری آن در منزل

یافته ها

کارشناسی و ۱۰ درصد کارشناسی ارشد و بالاتر و همچنین در گروه گواه ۱۵ درصد دیپلم، ۲۵ درصد کاردانی، ۴۰ درصد کارشناسی و ۲۰ درصد کارشناسی ارشد و بالاتر بوده اند همچنین بیشترین فراوانی زوجین در رده سنی ۳۱ تا ۳۵ سال بود.

یافته ها حاکی از این بود که مدت زمان ازدواج مشارکت کنندگان در گروه آزمایش به طور متوسط ۶-۴ سال و در گروه گواه ۹ سال بوده است. که میزان تحصیلات افراد در گروه آزمایش ۲۰ درصد دیپلم، ۲۵ درصد کاردانی، ۴۵ درصد

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش به تفکیک گروه در سه موقعیت پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری

موقعیت	گروه آزمایش		گروه گواه	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
پیش آزمون تعارض والد فرزند	۴۹/۹۲	۳/۷۷	۴۷/۱۲	۳/۹۵
پس آزمون تعارض والد فرزند	۴۲/۱۲	۲/۵۴	۴۶/۹۲	۴/۲۱
پیگیری تعارض والد فرزند	۴۲/۰۵	۲/۵۸	۴۷/۲۷	۳/۹۸
پیش آزمون عملکرد خانواده	۱۲۳/۶۰	۶/۲۹	۱۲۴/۱۵	۷/۹۵
پس آزمون عملکرد خانواده	۱۸۳/۰۲	۵/۳۳	۱۲۶/۳۲	۸/۹۱
پیگیری عملکرد خانواده	۱۸۶/۹۰	۴/۹۳	۱۲۷/۵۰	۸/۰۶

جهت بررسی فرضیه های پژوهش، در ابتدا به بررسی مفروضه های آزمون تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر پرداخته شد. نتایج بررسی پیش فرض نرمال بودن با آزمون شاپیرو ویلک نشان داد، متغیرهای عملکرد خانواده و تعارض والد فرزندی در هر دو گروه و هر سه مرحله پیش- آزمون، پس آزمون و پیگیری دارای توزیع نرمال بود ($P > 0/05$). آماره آزمون های ام باکس و لون مشخص کرد، برای هیچ یک از متغیرهای پژوهش معنادار نبود ($P > 0/05$)، بنابراین شرط همگنی ماتریس های واریانس کواریانس

مفروضه همگنی واریانس برای متغیرهای عملکرد خانواده و تعارض والد فرزند در سه مرحله برقرار بود. همچنین مفروضه کرویت از طریق آزمون موجلی بررسی و برای عملکرد خانواده، نتایج آزمون موجلی ($P = 0/001$)؛ $(X^2_{(2)} = 22/11)$ ، برابر با $0/214$ و برای تعارض والد فرزند ($P < 0/001$)، $(X^2_{(2)} = 38/24)$ برابر با $0/323$ بدست آمد که نتایج حاکی از عدم برقراری این مفروضه بود و لذا بجای مقدار گرین هاوس کیسر، از آزمون هوین فلت استفاده شد. اثرات درون گروهی یافته های پژوهش در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳. نتایج تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر روی نمرات پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده در گروه آزمایش و گواه

متغیر وابسته	زمان	SS	DF	MS	F	مقدار احتمال	اندازه اثر	توان آماری
تعارض والد فرزند	اثر متقابل گروه×زمان	۵۸۸/۲۳۳	۲	۲۹۴/۱۱۷	۳۲۶/۱۷۷	<0/001	0/۸۰۷	۱
	اثر زمان	۸۲۵/۰۰۸	۲	۴۱۲/۵۰۴	۱۵۰/۸۰۴	<0/001	0/۶۵۹	۱
	اثر گروه	۳۴۵۸/۰۰۴	۱	۳۴۵۸/۰۰۴	۱۰۶/۴۶۵	<0/001	0/۵۷۷	۱
عملکرد خانواده	اثر متقابل گروه×زمان	۸۱۵/۶۰۸	۲	۴۰۷/۸۰۴	۱۴۹/۰۸۶	<0/001	0/۶۵۷	۱
	اثر زمان	۵۴۱۳۹/۲۳۳	۲	۲۷۰۶۹/۶۱۷	۲۶۷۸/۸۰۰	<0/001	0/۹۷۲	۱
	اثر گروه	۸۱۴۷۵/۳۵۰	۱	۸۱۴۷۵/۳۵۰	۶۲۷/۴۹۸	<0/001	0/۸۸۹	۱
	اثر متقابل گروه×زمان	۴۶۷۰۷/۲۳۳	۲	۲۳۳۵۳/۸۵۰	۲۳۱۱/۰۸۹	<0/001	0/۹۷۲	۱

نتایج مندرج در جدول (۳) نشان می دهند که تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر در متغیر تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده معنادار بود، بنابراین می توان بیان کرد که

بین میانگین نمرات تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده در دو گروه آزمایش و گواه، تفاوت معنی داری وجود داشت.

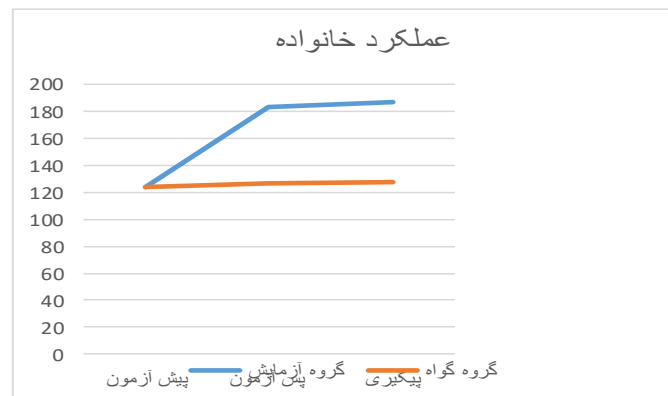
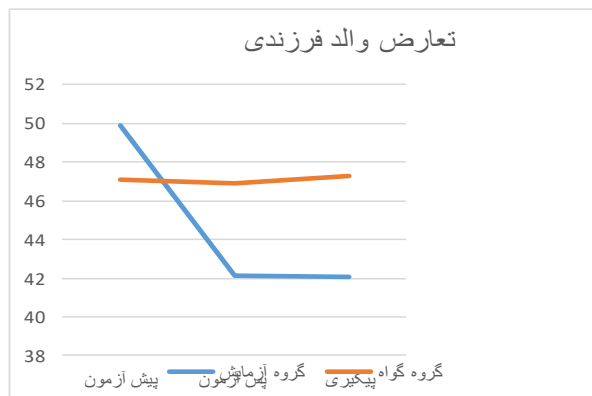
جدول ۴. نتایج آزمون بونفرونی برای مقایسه نمرات پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری متغیر تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده

متغیر	زمان	گروه آزمایش	گروه گواه
تعارض والد	پیش آزمون	تفاوت میانگین	خطای معیار
	پس آزمون	مقدار	تفاوت
		احتمال	میانگین
		خطای معیار	مقدار احتمال
		۰/۳۱۹	≤0/001
		۰/۲۰	۰/۳۱۲

فرزند	پیش آزمون	پیگیری	۳/۸۶	۰/۲۴۸	$\leq ۰/۰۰۱$	۰/۱۵۰	۰/۴۲۲	۱
	پس آزمون	پیگیری	۰/۱۳۷	۰/۲۰۴	۱	۰/۳۵۱	۰/۷۱۵	۱
عملکرد	پیش آزمون	پس آزمون	-۳۰/۸۰	۰/۶۱۱	$\leq ۰/۰۰۱$	-۲/۱۷	۰/۲۶۳	۰/۸۷۶
خانواده	پیش آزمون	پیگیری	-۳۲/۸۲	۰/۵۴۹	$\leq ۰/۰۰۱$	-۳/۳۵	۰/۵۹۸	۰/۶۲۳
	پس آزمون	پیگیری	-۲/۰۲	۰/۲۸۷	۱	-۱/۱۸	۰/۶۴۳	۰/۷۱۲

بر اساس داده های جدول (۴) نتایج نشان داد که بین نمرات درون گروهی پیش آزمون و پس آزمون (اثر مداخله) و پیش آزمون و پیگیری (اثر زمان) در نمرات متغیر تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده تفاوت داشته ($P \leq ۰/۰۰۱$)، بین میانگین نمرات پس آزمون و پیگیری (ثبات مداخله) در

متغیر تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده تفاوتی مشاهده نشد. به عبارت دیگر نمرات متغیر تعارض والد فرزند و عملکرد خانواده در گروه آزمایش در پس آزمون و پیگیری در طی زمان تاثیر ثابتی را داشته است.

شکل ۱. نمودارهای تغییرات متغیرهای عملکرد خانواده و تعارضات والد فرزند در گروه های آزمایش و گواه

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر اثربخشی الگوی آموزشی زوج شکوفا بر عملکرد خانواده و تعارض والد-فرزند بود. الگوی آموزشی شکوفایی زوجین بر گرفته از زمینه های فرهنگی اجتماعی زوج ایرانی است و طراحی آن از طریق از طریق نظریه داده بنیاد و حاصل مصاحبه عمیق با زوجین است که پس از تحلیل مصاحبه ها بر اساس مولفه های استخراج شده، الگویی مناسب با بافت فرهنگی ایران، شامل مولفه های معنویت، ارتباط موثر، شناخت و کمک به توسعه مهارت ها، ذهن آگاهی، بخشش، عزت نفس و حل مسئله طراحی شد. نتایج نشان داد که تحلیل واریانس مکرر در متغیر تعارض والد فرزند و مولفه های آن معنادار می باشند.

در تبیین این یافته می توان گفت آموزش های الگوی شکوفایی زوجین توانسته است با افزایش داشتن علاقه به یکدیگر، داشتن تفاهم برای اهداف و انتظارات از زندگی مشترک، پابندی، دوست بودن با همدیگر، با ارزش دانستن ازدواج، افزایش علاقه به یکدیگر در طول زمان و داشتن میل و رغبت برای موفق شدن در روابط و زندگی زناشویی در طول زمان نیز بر کاهش تعارضات والد-فرزند موثر واقع شود و از حجم پرخاشگری فیزیکی و کلامی بین والدین و فرزندان بکاهد و این کاهش در دوران پیگیری ثابت بماند. علیرغم پیچیدگی ها، درک درگیری های خانوادگی به دلیل پیامدهای آن برای سلامتی و رفاه خانواده ها و اعضای خانواده مهم است (کوگلین، گرلیکوفسکی، ۲۰۲۳). در

استناد به این یافته می‌توان به مطالعه مشابه اسوده و همکاران (۲۰۱۱) اشاره کرد که نشان می‌دهد یک خانواده خوشبخت در برگیرنده توانمندی حل تعارضات و مشکلات، برآورد هزینه‌ها و فهمیدن و درک کردن طرف مقابل، لحظات و زمان‌های خود را با خانواده گذراندن و احترام قائل بودن به یکدیگر است که این عوامل روابط کل خانواده را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد. تحقیقات نشان داده است که کودکان خانواده‌هایی که سطح بالایی از درگیری را دارند، از نظر رشد شناختی و اجتماعی- عاطفی، نتایج منفی را تجربه می‌کنند. نوجوانان این خانه‌ها بیشتر دچار مشکلات روانی می‌شوند (چاکرابرتی، ۲۰۲۳). در این راستا نتایج پژوهش (روسکا و میچیک، ۲۰۲۳) حاکی از آن است که تعارض والدین و فرزند، منجر به افزایش مشکلات رفتاری فرزندان و عملکرد نامطلوب خانواده می‌شود. همچنین همسو با این پژوهش نتایج پژوهش لیو و همکاران (۲۰۲۳) نیز نشان می‌دهد که کیفیت رابطه زناشویی بر کیفیت رابطه والد فرزندی نیز تاثیرگذار است. همچنین همسو با این نتایج پژوهش حاضر می‌توان به مطالعه هیس (۲۰۲۲) اشاره کرد که حاکی از آن است که افزایش تعارض بین والدین به شدت با کاهش گرمای عاطفی و افزایش ارتباطات منفی در والدین، و افزایش مشکلات و کاهش رفتار اجتماعی در کودکان مرتبط است. افزایش تعارض بین والدینی منجر به فرزندپروری کمتر و ارتباط منفی بیشتر در والدین می‌شود که در نهایت رفاه اجتماعی کودکان را کاهش می‌دهد. به طور کلی هر چه میزان روابط زوجین در راستای زوج شکوفا باشد. تعارض والد- فرزند نیز کاهش می‌یابد. همچنین نتایج نشان داد که تحلیل واریانس مکرر در متغیر عملکرد زوجین معنادار می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت زمانی در روابط زوجین رضایت، خرسندی، تعهد وجود داشته باشد کیفیت زندگی زناشویی نیز بهبود می‌یابد این کیفیت روابط بر عملکرد زوجین نیز تاثیر می‌گذارد. مطالعات مشابهی در این رابطه وجود دارد که نشان می‌دهد آموزش شکوفایی تأثیرات مثبتی بر خانواده و عملکرد زوجین می‌گذارد. نتایج پژوهش ژانگ و همکاران (۲۰۲۴)

نشان می‌دهد که رضایت زناشویی انسجام خانواده را پیش بینی می‌کند. فهد و همکاران (۲۰۱۹) نیز بیان می‌کند شکوفایی زوجین منجر به تعهد و وفاداری، احترام، الگوهای ارتباطی، میزان صمیمیت و صمیمیت با شریک زندگی، حمایت و تشویق همسر، سبک‌های تعاملی در طول تعارض، شفقت به خود، توانایی تنظیم واکنش‌های عاطفی، سرمایه‌گذاری از رویدادهای مثبت، شوخ طبعی، ابراز عشق به شریک زندگی می‌شود در نتیجه با وجود اثرگذاری بر این عوامل پس می‌تواند عملکرد زوجین را نیز اثر مثبت بگذارد. بنابراین در صورت تاثیرگذاری بر این متغیرها قطعاً عملکرد زوجین نیز تحت تاثیر قرار دارد. همچنین در استناد به همسویی این یافته می‌توان به مطالعه ایزو، بایوکو و پاستیلا (۲۰۲۲) اشاره کرد که حاکی از آن بود که ابعاد خانواده (به عنوان مثال، انسجام، ارتباط) به شدت شادی کودکان و نوجوانان را پیش‌بینی می‌کند

همچنین همسو با نتایج این پژوهش فینچام و همکاران (۲۰۱۸) و هالفورد و همکاران (۲۰۱۸) بیان می‌کنند عملکرد زوجین یکی از متغیرهای کلیدی در رابطه با موفقیت زناشویی است که به تقویت روابط متعهد زوجین کمک می‌کند. در راستای این پژوهش تمرکز بر معیارهای رضایت زوجین که منجر به کاهش جنبه‌های منفی تعامل زوجین می‌شود مانند تعارضات زناشویی، پریشانی رابطه و رفتارهای منفی، مشکلات روانی و جسمی زوجین که این عدم رضایت حتی منجر به تعارضات با فرزندان نیز می‌شود. بنابراین شکوفایی زوجین، منجر به شکوفایی روابط، رضایت از زندگی؛ سلامت روانی و جسمی، هدف در زندگی، رشد شخصیت و فضیلت زوجین؛ روابط اجتماعی نزدیک در آن‌ها می‌شود که این مقولات مطمئناً در روابط با فرزندان نیز ثمربخش خواهد بود. بر اساس نظریه سیستم خانواده، رابطه تعاملی در خانواده وجود دارد، به ویژه سبک شناختی و تغییرات عاطفی زن و شوهر بر رفتار، شناخت و احساسات یکدیگر تأثیر می‌گذارد (یانگ و همکاران، ۲۰۲۳).

به گفته الایان و شاموت (۲۰۲۰) شکوفایی با عملکرد افراد در ارتباط است. بنابراین هر چه میزان شکوفایی زوجین بیشتر باشد عملکرد زوجین در ارتباط با زوج و فرزندانشان نیز بهتر خواهد بود. شکوفایی به زوجین کمک می‌کند تا با ترسیم اهداف برای زندگی مشترک توانمندی‌های خود را برای پیشرفت به کار گرفته تا به شکوفایی برسند. بر اساس مطالعات د مک گی و گران (۲۰۱۹) آموزش شکوفایی رویکردی فراتر از آموزش وضع موجود است تا فرد را به عنوان شخصی خودساخته پرورش دهد. بارانوف، هوشفر و یونگ (۲۰۲۰) آموزش شکوفایی را عاملی مهم در بهبود تصمیم‌گیری زوجین می‌داند. بنابراین هرچه زوجین شکوفایی بیشتری را تجربه کنند بهتر در روابط با زندگی زناشویی و فرزندانشان تصمیم می‌گیرند، عملکرد بهتری دارند و خودساخته‌تر عمل می‌کنند. بنابراین می‌توان گفت آموزش شکوفایی زوجین در بهبود عملکرد و کاهش تعارض والد فرزند تاثیرگذار است. از این روی هرچه زوجین شکوفایی بیشتری را تجربه کنند بهتر در روابط با زندگی زناشویی و فرزندانشان تصمیم می‌گیرند و خودساخته‌تر عمل می‌کنند. بنابراین الگوی آموزشی زوج شکوفا بر بهبود عملکرد خانواده و تعارض والد فرزند موثر است و به زوجین متعارض یاری می‌دهد تا با خودشناسی، خودآگاهی به شناخت قوت‌ها و ضعف‌های خود پرداخته علاوه بر رفع ضعف‌های خود تفاوت‌های فردی را درک کرده و در راستای رفع این نواقص تلاش کنند. با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر اثربخشی الگوی زوج شکوفا بر عملکرد زوجین و تعارض زناشویی لذا نتایج این پژوهش می‌تواند به متخصصان ازدواج و خانواده در راستای خدمات مشاوره‌ای به زوجین مشکل دار مورد استفاده قرار گیرد. گوش کردن به صورت فعال و صبورانه، ارتباط چشمی، گفتن خلاصه‌ای از صحبت‌های فرد مقابل، نگاه کردن به مخاطب به صورت مشتاقانه، داشتن لبخند طبیعی بر لب، تکان دادن سر به عنوان تایید صحبت نیز از مهارت‌هایی است که پیشنهاد می‌شود از طریق تمرین و

تکالیف خانگی از زوجین به شکل عملی خواسته شود و به آنها بازخورد دهید تا به موفقیت محض در این زمینه برسند. همچنین این پژوهش همچون دیگر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی روبرو بودیم اولاً با توجه به اینکه پژوهش کنونی با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی استان کرمانشاه انجام شده لذا در تعمیم نتایج باید جانب احتیاط را رعایت نمود و دیگر محدودیت کمبود مبانی نظری و مطالعات تجربی به‌خصوص در داخل کشور بود لذا پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، اقلیت‌های بومی و خرده فرهنگ‌های ایرانی مورد توجه قرار گیرد، به تفاوت‌های جنسیتی و مقایسه دیدگاه‌های زنان و مردان توجه شود و از آنجا که جامعه پژوهش حاضر تنها به زوج‌های ساکن در شهر کرمانشاه محدود شده است، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی به سایر اقشار جامعه توجه شود.

تضاد منافع: این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه دکتر و زیر نظر کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج انجام گرفته است. همچنین همکاری شرکت کنندگان داوطلبانه بوده و رضایت آنها از حضور در پژوهش اعلام شده است و آغاز همکاری علاوه بر این، جنبه‌های محرمانه بودن و انصراف از تحقیقات در هر مرحله به آنها اعلام شد.

اخلاق پژوهش: این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه دکتر و زیر نظر کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج با کد اخلاق IR.IAU.SDJ.REC.1402.031 انجام گرفته است. همچنین همکاری شرکت کنندگان داوطلبانه بود و رضایت آنها اعلام شد. در آغاز همکاری علاوه بر این، جنبه‌های محرمانه بودن و انصراف از تحقیقات در هر مرحله به آنها اعلام شد.

منابع مالی: این مطالعه با هزینه شخصی پژوهشگران انجام گرفته و در هیچ یک از مراحل انجام این پژوهش هیچ‌گونه منابع مالی دریافت نشده است.

سپاسگزاری: بدین وسیله از استاد راهنما و استاد مشاور و زوجینی که در این تحقیق شرکت کردند تشکر و قدردانی می‌نمایم.

References

- Hossein Panahi, N; Gooderzi, M. (2017). The effectiveness of teaching the components of choice theory on reducing parent-child conflict in female students. *Journal of Cognitive Psychology and Psychiatry*, 5(2), 52-43. (in Persian)
- Bakhshipour B, Asadi M, Ahmadreza K, Asghar S, Hossein A. (2012). The relationship between family function and marital conflicting couples who had decided to get divorced. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 13(48), 11-21. (in Persian)
- Baranov, V., Haushofer, J., & Jang, C. (2020). Can positive psychology improve psychological well-being and economic decision making? Experimental evidence from Kenya. *Economic Development and Cultural Change*, 68(4), 1345-1376.
- Barry R.A, Bunde M. Brock R.L. & Lawrence, E. (2009). Validity and utility of a multidimensional model of received support in intimate relationships. *Journal of Family Psychology*, 23(1), 48-57
- Caughlin, P., Gerlikovski, E. (2023). Conflict in Family Communication locked.
- Chakraborty, A. (2023). A Review Article on the Outcomes of Marital Conflicts on Child Growth and Development. *International Journal of Indian Psychology*, 11(2).
- Daines, C. L., Hansen, D., Novilla, M. L. B., & Crandall, A. (2021). Effects of positive and negative childhood experiences on adult family health. *BMC Public Health*, 21, 1-8.
- Epstein NB, Baldwin LM, Bishop DS. (1983). The McMaster Family Assessment Device. *J Marital Fam Ther.* 1983, 9(2), 171-80.
- Fahd, S., Hanif, R. (2019). Determinants of Marital Flourishing among Married Individuals: An Asian Perspective, *Review of Economics and Development Studies*, 5(1), 95-108
- Febrianty, Y., Sulastri, S., & Zulfiani, Z. (2024). Existence of Registered/Unregistered Marriage Clauses in Family Cards from a Family Law Perspective. *Pena Justisia: Media Komunikasi dan Kajian Hukum*, 22(3), 598-611.
- Feric, M. (2024). The Relationship between Family Characteristics and Adolescent Perception of the Quality of Family Communication. *Adolescents*, 4(1), 75-89.
- Fine M.A, Moreland J.R, & Schwebel A.I. (1983). Long-term effects of divorce on parent child relationships. *Developmental psychology*, 19(5), 703-713.
- Fonseca, P., Nascimento, B., Madesa Barbosa, L. H. G., Vione, K. C., & Veloso Gouveia, V. (2015). Flourish scale; evidence of its suitability to the Brazilian context. *Social Inquiry into Well-Being*, 1(2), 33-40.
- Fowers, B.J. & Owenz, M.B. (2010). A eudaimonic theory of marital quality. *Journal of Family Theory and Review*, 2, 334-352.
- Ghamari M, Khoshnam AH. (2011). The relationship of original family function and quality of life among students. *Journal of Family Research*, 7(3), 343-54. (in Persian)
- Izzo, F.; Baiocco, R.; Pistella, J. (2022). Children's and Adolescents' Happiness and Family Functioning: A Systematic Literature Review. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 19, 16593.
- Karney, B. R. (2021). Socioeconomic status and intimate relationships. *Annual Review of Psychology*, 72, 391-414.
- Koraei A, Khojaste Mehr R, Sodani M, Aslani K. (2017). Identification of the factors contributing to satisfying stable marriages in women. *Family Counseling and Psychotherapy*, 6(2):129-64. (in Persian)
- Liu, S., Curenton, S. M., Sims, J., & Fisher, P. A. (2023). The promotive and protective effects of parents' perceived changes during the COVID-19 pandemic on emotional well-being among US households with young children: an investigation of family resilience processes. *Frontiers in psychology*, 14.
- Low, A. Y. T. (2023). Parent-Adolescent Conflict: Adolescents' Coping Strategies and Preferred Parenting Styles during the Social Movements in Hong Kong, 2019. *Behavioral Sciences*, 13(9), 756.
- Rosecká, N., & Machek, O. (2023). How relational conflict harms family firm performance: The mediating role of family social capital and the moderating role of family ownership. *Journal of Family and Economic Issues*, 44(4), 854-869.
- Samar Fahd, Rubina Hanif, Fatima Khurram, Sabiha Iqbal. (2020). EXPLORATION OF MARITAL FLOURISHING: A QUALITATIVE STUDY OF MARRIED COUPLES, *International Journal of Management Research and Emerging Sciences*, Vol 10, No 2, 2020 June, PP. 175-186.
- Sanri Ç, Halford WK, Rogge RD, von Hippel W. The couple flourishing measure. *Family process*. 2021;60(2):457-76.
- Sayehmiri K, Kareem K.I, Abdi K, Dalvand S & Gheshlagh R.G. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: a systematic review and meta-analysis. *BMC psychology*, 8(1), 1-8.
- Seligman, M. Flourishing as a goal of international policy. In Costanza, R. & Kubiszewski, I (Eds), *Creating a Sustainable and Desirable Future*, 2014; 113-116.
- Smith KM, Freeman PA, Zabriskie RB. (2009). An examination of family communication within the core and balance model of family leisure functioning. *Family Relations*, 58(1):79-90.
- Sorokowski P, Sorokowska A, Butovskaya M, Karwowski M, Groyecka A, Wojciszke B. (2017). Love influences reproductive success in humans. *Frontiers in Psychology*, 21, 297964.

- Yang, L., Yang, Z., & Yang, J. (2023). The effect of marital satisfaction on the self-assessed depression of husbands and wives: investigating the moderating effects of the number of children and neurotic personality. *BMC psychology*, 11(1), 1-14.
- Zabolli P, Sanai Zakr B, & Hamidi M.A. (2004). Evaluating the usefulness of the psychodemonstrating method in improving the conflict resolution skills of mothers with first year female students of high school in the second district of Tehran. *Counseling Research & Developments*,; 4 (13), 81-98.
- Zhang, Y., Xie, R., Yan, R., Wang, D., Ding, W., & Sun, B. (2024). Bidirectional longitudinal relationships between parents' positive co-parenting, marital satisfaction, and parental involvement. *Journal of Social and Personal Relationships*, 02654075241231010.
- Ziayi, H; Rezaei, A.M.; Astrologer, S; Mohammadi Far, M.A. (2019). The fit of the human flourishing psychological model (HPFM) among the second grade high school students in Tehran, *Positive Psychology Journal*, 4(24), 17-44.
- AM A, Ashtaputre AA, PA P, Bhutekar SV, BR B, Sheikh MR, SL T, Taur AD. (2022). Communication Problem and Conflicts in Parent Child Relationship. *Indian Journal of Social Sciences and Literature Studies*,8(1). (in Persian)

Original Article

The effectiveness of the flourishing couple educational model on couples' performance and parent-child conflict

Received: 06/01/2025 - Accepted: 25/05/2026

Sahar Rezaei¹
Mahmoud Gudarzi^{2*}
Keyvan Kakabraei³

¹ Phd student of Counseling,
Counseling Department, Sanandaj
Branch, Islamic Azad University,
Sanandaj, Iran

² Associate Professor of Family
Counseling, Counseling Department,
Sandaj Branch, Islamic Azad
University, Sandaj, Iran

³ Professor, Department of Psychology,
Kermanshah Branch, Islamic Azad
University, Kermanshah, Iran

Email:
Mahmoud.Goudarzi@iau.ac.ir

Abstract

Introduction: Marriage can provide a safe space for a partner and an environment for children to grow up to share their feelings, and it can also help strengthen the bond between family members. The purpose of this research was to determine the effectiveness of the educational model of the flourishing couple on family functioning and parent-child conflict.

Methods: The research method was semi-experimental with a pre-test-post-test design and follow-up with a control group. The statistical population included couples referring to psychological centers in Kermanshah, who were selected by purposeful sampling with an entry criterion of 40 people and were randomly assigned to two groups of 20 experimental and 20 control groups. The measurement tools included the McMaster Family Function Questionnaire (1983) and the Strauss Parent-Child Conflict Questionnaire (1990). The intervention was presented to the experimental group in the form of 12 sessions of 45 minutes per week, and the group did not receive a training certificate. The obtained data were analyzed using SPSS software and using the method of analysis of variance with repeated measurements and a significance level of 0.05.

Results: The results showed that the educational model was effective on parent-child conflict and family functioning, and the stability of the intervention was maintained over time. ($P \geq 0.001$).

Conclusion: Therefore, according to the findings, it is suggested that the results of this research be used by marriage and family specialists in the direction of counseling services for troubled couples.

Keywords: educational model; flourishing couple; family functioning; Parent child conflict